Dosarul nr. 4-1863/2025
4-23112859-12-4-30072025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

23 octombrie 2025 mun. *****

Judecătoria ***** (sediul Ciocana)
În componenţa completului:
Președintele ședinței
Judecător: Veniamin Chihai
Grefier: Natalia Zaborot
Cu participarea
Făptuitorului: Gonța Viorica
examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, cauza contravențională de învinuire a lui Gonța Viorica, a. n. *****, IDNP *****, domiciliată pe adresa mun. *****, sat. *****, str. *****, în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 116 alin. (2) Cod Contravențional RM și contestația lui Gonța Viorica împotriva procesului verbal cu privire la contravenție din *****,

A CONSTATAT:

La data de *****, agentul constatator din cadrul Primăriei sat. *****, Corina Crudu a întocmit în privința lui Gonța Viorica proces-verbal cu privire la contravenție seria ***** privind comiterea contravenției prevăzute de art. 116 alin. (2) Cod Contravențional RM, *că în perioada iunie - prezent, în satul *****, str. ***** (fără indicarea numărului), a instalat în spaţiul public un gard din plasă pe piloni din metal, astfel acaparând aproximativ 80-100 m. p. din spaţiul public (din drum)* (f. d. 4).

La data de 17.08.2025, Gonța Viorica a adresat o contestație împotriva procesului verbal cu privire la contravenție întocmit de agentul constatator la ***** (f. d. 23-25).

În contestația depusă Gonța Viorica a indicat că, la data de *****, arhitectul din cadrul Primăriei *****, Crudu Corina, în calitate de agent constatator, a încheiat procesul-verbal de contravenție Seria *****, în care martor a fost indicat Polisciuc Dorin, jurist din cadrul Primăriei *****. Mai arată că, ea nu a fost citată la întocmirea procesului-verbal, iar acesta a fost semnat doar de agentul constatator și martor, fără participarea sa.

Contestatoarea menționează că la 13.08.2023 a fost invitată la ședința Comisiei de urbanism, dezvoltare rurală și susținere a micului business din cadrul Consiliului sătesc *****, unde a aflat despre existența procesului-verbal. Ea afirmă că actul a fost întocmit ilegal, fără suport juridic și probatoriu, întrucât împrejmuirea descrisă nu se află pe teren public, ci pe terenul propriu, având titlu de autentificare și schiță cadastrală nr. ***** din *****, conform contractului încheiat cu S.R.L. „*****” la *****.

Contestatoarea susține că procesul-verbal indică în mod eronat că în satul *****, ***** ar fi fost instalat un gard din plasă pe piloni metalici pe o suprafață de 80–100 m^2 în spațiu public. Ea precizează că gardul se află pe terenul propriu, pentru protejarea proprietății și locuinței, iar montarea acestuia a fost determinată de faptul că vecinul, Bouroș Iurie, aruncă deșeuri de construcții și alte materiale.

În sprijinul afirmațiilor sale, făptuitoarea indică faptul că, potrivit art. 423^{10} alin. (2) Cod contravențional, arhitectul nu are competența de a constata și sancționa contravenții, atribuția revenind primarului sau viceprimarului. Astfel, Crudu Corina, în calitate de arhitect, nu era împuternicită să întocmească procesul-verbal.

Totodată, contestatoarea arată că în procesul-verbal s-a menționat că „a refuzat să semneze", deși ea nu a fost prezentă la fața locului și nu a avut posibilitatea de a semna sau de a oferi explicații. În act se face trimitere la „fotografii efectuate cu telefonul *****", însă acestea nu au fost anexate, contrar cerințelor art. 443 Cod contravențional. De asemenea, lipsește indicarea numărului de identificare al telefonului, data certificării sau verificării metrologice, ocupația persoanei, forma, mărimea sau locul exact al plasei metalice.

Făptuitoarea mai menționează că nu a fost informată despre întocmirea procesului-verbal, aflând despre acesta abia la 01.08.2023, în cadrul ședinței Comisiei de urbanism, ceea ce încalcă dreptul la apărare. Ea consideră că scopul procesului-verbal a fost de a o intimida psihic și de a exercita presiuni din partea Primarului și a Consiliului sătesc *****, având în vedere multiplele sale adresări către administrația locală.

În drept, contestatoarea invocă art. 5, 7, 384, 443, 448 și 461 Cod contravențional al Republicii Moldova, solicitând, admiterea contestației spre examinare, anularea integrală a procesului-verbal de contravenție Seria ***** din ***** și încetarea procesului contravențional intentat în baza acestui act.

Conform scrisorii nr. 02/1-37/200 din 26.07.2023, de către Primăria sat. *****, dosarul contravențional de învinuire a lui Gonța Viorica în care se conține și contestația, în temeiul art. art. 394, 395, 423^{10} Cod Contravențional RM, a fost expediat Judecătoriei *****, pentru examinare (f.d. 1).

Prin hotărîrea Judecătoriei ***** (sediul Buiucani) din 14 decembrie 2023, sa admis contestaţia contravenientei Gonţa Viorica şi s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie a arhitectului din cadrul Primăriei satului *****, Crudu Corina, întocmit la 11 iulie 2023, în conformitate cu art. 116 alin. (2) din Codul Contravenţional RM, în privinţa Gonţa Viorica, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acesteia din motivul lipsei faptului contravenţiei şi nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie și s-a recunoscut după Gonţa Viorica dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională (f. d. 49-56).

Prin decizia irevocabilă a Colegiului Penal al Curții de Apel Centru din 17.06.2025 s-a decis de a admite recursul agentului constatator din cadrul APL *****, Corina Crudu. S-a casat hotărîrea Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 14 decembrie 2023, prin care s-a admis

contestaţia contravenientei Gonţa Viorica şi s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie a arhitectului din cadrul Primăriei satului *****, Crudu Corina, întocmit la 11 iulie 2023, în conformitate cu art. 116 alin. (2) din Codul contravenţional, în privinţa Vioricăi Gonţa, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acesteia din motivul lipsei faptului contravenţiei şi nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie și s-a recunoscut după Gonţa Viorica dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională și a remite cauza la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f.d. 82-88).

Agentul constatator – Corina Crudu, fiind citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul poștei electronice primaria.*****@gmail.com (f. d. 94), precum și prin informația plasată pe site-ul oficial al Judecătoriei *****: https://jc.instante.justice.md/ro/agenda-sedintelor, în ședința de judecată nu s-a prezentat și nu a comunicat motivele neprezentării precum și nu a adresat o cerere cu privire la examinarea cauzei în lipsă. Astfel, ţinînd cont de faptul că au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 382 Cod Contravenţional RM, privind citarea participanților la proces, instanța de judecată, conform prevederilor art. 455 alin. (2) Cod Contravențional RM a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia. Or, citarea se face *prin invitaţie scrisă*, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, *prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate*, dar aceasta a refuzat să o primească.

În şedinţa de judecată, până la începerea cercetării judecătorești în conformitate cu prevederile art. 378 alin. (2), (3) Cod Contravențional RM, făptuitoarei Gonța Viorica i-a fost adus la cunoștință dreptul acesteia de a fi asistată de apărător, însă a declarat expres și în mod neechivoc că refuză serviciile unui apărător. Prin urmare, a solicitat examinarea cauzei fără asistența juridică a unui avocat.

În drept, art. 378 alin. (3) Cod Contravențional RM stabilește că, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să aducă la cunoştinţa persoanei pasibile de răspundere contravenţională dreptul ei de a fi asistată de un apărător, nu însă este și obligată să asigure prezența unui apărător, cu excepțiile stabilite de legiuitor.

În conformitate cu art. 6 § 3 lit. c) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice acuzat are dreptul „să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el”.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului confirmă că acest drept nu este absolut, dar opțiunea exprimată liber a persoanei de a se apăra singură trebuie respectată dacă aceasta nu afectează echitatea globală a procesului.

În cauza *”Croissant c. Germania”* (25 septembrie 1992, cererea 13611/88, § 29), Curtea a statuat că „autoritățile pot impune un avocat din oficiu numai atunci când este strict necesar pentru un proces echitabil”, i-ar în cauza *”Meftah și alții c. Franța”* (26 iulie 2002, cererile 32911/96; 35237/97 și 34595/97), Curtea a subliniat că, dacă persoana înțelege consecințele

renunțării la apărare și le acceptă, atunci examinarea cauzei în lipsa avocatului nu contravine art. 6 CEDO.

Instanța reține că, în prezenta cauză, nu au fost prezentate dovezi și nici nu s-a constatat că Gonța Viorica suferă de afecțiuni psihice sau fizice care să-i limiteze capacitatea de exercițiu, cunoaște limba de stat în care s-a desfășurat procesul contravențional și nu a fost împiedicată în mod obiectiv să-și exercite dreptul la apărare. În plus, nu există împrejurări care să impună, în mod autonom, desemnarea apărătorului pentru protejarea interesului justiției.

Totodată, instanța constată că refuzul de apărător a fost exprimat liber, conștient și informat, iar condamnarea la asistență juridică forțată în lipsa unei justificări legale ar constitui o ingerință disproporționată.

În consecință, refuzul lui Gonța Viorica de avocat nu afectează caracterul echitabil al procesului contravențional și corespunzător instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa apărătorului, cu respectarea standardelor jurisprudenței CEDO.

În ședința de judecată *făptuitoarea Gonța Viorica* a susținut contestația depusă pe deplin și a solicitat admiterea acesteia ca fiind întemeiată.

Fiind audiată în cadrul cercetării judecătorești a declarat că, făptuitoarea a declarat că susține în totalitate contestația formulată împotriva procesului-verbal de contravenție din *****, arătând că fapta contravențională imputată nu a fost comisă, iar procesul-verbal a fost întocmit ilegal, fără suport în realitate. A menționat că gardul instalat de ea se află strict pe hotarul vechi restabilit, în interiorul terenului propriu, conform schiței și planului de măsurări executate de S.R.L. „*****”, și nu ocupă spațiu public, contrar celor menționate în procesul-verbal, care indică o suprafață de 80–100 m^2 din spațiul public.

A declarat că la dosar sunt anexate fotografii și planul terenului care confirmă că gardul respectiv a fost amplasat în limitele titlului de proprietate, iar hotarul a fost restabilit pentru protejarea casei și a terenului împotriva deșeurilor și materialelor aruncate de vecinul său, Bouroș Iurie, care, potrivit declarațiilor sale, aruncă constant gunoi și resturi de construcții, inclusiv împinse cu tractorul.

Făptuitoarea a mai precizat că în procesul-verbal este menționat că a refuzat să dea explicații și să semneze, însă ea nu a fost prezentă la fața locului și nu i s-a oferit posibilitatea să se explice. Totodată, a subliniat că în procesul-verbal s-a indicat în mod eronat că la constatarea contravenției ar fi participat martorul Polisciuc Dorin, deși acesta activa în calitate de jurist al Primăriei ***** și nu a fost prezent la locul pretinsei fapte.

De asemenea, a relatat că gardul instalat respectă planul cadastral și contractul cu S.R.L. „*****”, anexat la dosar, și că procesul-verbal nu se bazează pe probe reale, fiind întocmit în lipsa sa. A menționat că a solicitat repetat declararea nulității procesului-verbal, încetarea procesului contravențional și constatarea faptului că termenul de prescripție pentru atragerea la răspundere contravențională a expirat. În susținerea poziției sale, Gonța Viorica a reiterat că măsurătorile efectuate de „*****” demonstrează că împrejmuirea nu a depășit linia de hotar și nu a invadat domeniul public, iar procesul-verbal contestat nu reflectă realitatea.

Audiind opinia făptuitoarei, cercetând materialele dosarului, verificând argumentele invocate în raport cu materialele cauzei, instanța constată a fi dovedită vina lui Gonța Viorica în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 116 alin. (2) Cod Contravențional al RM, iar concluzia respectivă rezultă din următoarele probe prezentate de agentul constatator şi anume:

– procesul-verbal cu privire la contravenție seria ***** întocmit în privința lui Gonța Viorica din care urmează că, în perioada iunie - prezent, în satul *****, str. ***** (fără indicarea numărului), a instalat în spaţiul public un gard din plasă pe piloni din metal, astfel acaparând aproximativ 80-100 m. p. din spaţiul public (din drum) (f. d. 4);

– procesul-verbal de autosesizare nr. 02/1-37/162 din 30.06.2023 care a fost întocmit de arhitectul Corina Crudu din cadrul Primăriei satului *****. În cuprinsul acestuia se consemnează că la data de 27.06.2023, aproximativ la ora 10:00, în timpul deplasării pe strada *****, a fost observat un gard din plasă metalică instalat *în spațiu public*, la o distanță de circa *1–1,5 metri de la lungul gardului existent al terenului cu nr. cadastral* *****. S-a menționat că gardul instalat îngustează drumul de acces spre terenurile învecinate și îngreunează circulația autovehiculelor. În contextul constatării acestei situații, arhitectul a reținut existența unei bănuieli rezonabile privind comiterea unei contravenții, și anume îngrădirea ilicită și ocuparea terenului public. În vederea elucidării tuturor circumstanțelor, s-a dispus înregistrarea procesului-verbal de autosesizare și inițierea acțiunilor ce se impun conform legislației. Pe marginea documentului, primarul satului ***** a aplicat rezoluția „Doamna C. Crudu, întreprindeți măsurile necesare conform legislației în vigoare”. Procesul-verbal este semnat de arhitectul Corina Crudu (f. d. 5);

– procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27.06.2023 cu planșă fotografică, care a fost întocmit de același arhitect, Corina Crudu, în baza procedurii administrative nr. 02/1-37/162. Potrivit conținutului, cercetarea a fost efectuată în temeiul art. 6, 85, 87, 89 și 91 din Codul administrativ, începând cu ora 10:00, cu utilizarea telefonului mobil ***** pentru efectuarea fotografiilor ilustrative. În cursul verificării s-a constatat că pe terenul situat în satul *****, ***** în dreptul imobilului aparținând Vioricăi Gonța, a fost instalat un gard din plasă pe piloni metalici, acoperind aproximativ 80 m.p. din spațiul public, fapt care a generat dificultăți de acces și a îngreunat circulația autovehiculelor, blocând parțial accesul vecinilor la proprietățile lor. Se menționează că procesul-verbal a fost citit cu voce tare, iar Viorica Gonța a refuzat să îl semneze. La act au fost anexate planșe ilustrative pe o filă. Procesul-verbal este semnat de arhitectul Corina Crudu din cadrul Primăriei satului ***** (f. d. 6 - 11);

– actul de constatare pe teren din ***** care a fost întocmit de inginerul cadastral Iațco N. din cadrul SCT ***** nr. 1, în baza cererii din 12.06.2018 privind modificarea planului cadastral al terenului amplasat la adresa mun. *****, satul *****, str. *****, cu numărul cadastral *****, în prezența titularului de drept Gonța Viorica. În document se consemnează că planul cadastral a fost întocmit în cadrul înregistrării masive, iar amplasarea reală a terenului corespunde pe toate segmentele cu planul geometric actual. Se propune actualizarea planului cadastral al sectorului de teren inspectat prin repoziționare conform măsurărilor actuale, cu modificarea suprafeței de facto a bunului imobil. Suprafața conform actelor de drept este de 0,1992 ha, iar cea conform măsurărilor actuale – de 0,2108 ha, diferența încadrându-se în abaterea admisibilă de 8%. Actul

este semnat de specialistul pentru reglementarea regimului proprietății funciare Mustuc Vasile, de titularul de drept Gonța Viorica și de executantul lucrărilor, inginerul cadastral Iațco N., fiind aplicată ștampila SCT ***** nr. 1 și mențiunea „Copia corespunde originalului” (f. d. 12);

– actul de stabilire a hotarelor terenului din ***** care consemnează că, în temeiul cererii cetățeanului Gonța Viorica și al contractului de donație nr. ***** din *****, specialistul pentru reglementarea regimului proprietății funciare Mustuc Vasile din cadrul Primăriei ***** a stabilit hotarele terenului destinat construcției, amplasat în intravilanul localității, pe strada *****. Pe teren s-au efectuat măsurări de racordare a punctelor de cotitură la elemente stabile, în număr de 26 puncte, conform schemei anexate. Lucrările au fost efectuate de inginerul cadastral Iațco N. din cadrul ASP SCT ***** nr. 1. Actul este semnat de specialistul Mustuc Vasile, de titularul Gonța Viorica, precum și de executantul lucrărilor, fiind aplicată ștampila oficială a instituției și mențiunea „Copia corespunde originalului” (f.d. 13);

– Planul geometric aferent terenului cu numărul cadastral ***** indică suprafața totală de 0,2108 ha, cu destinația „teren pentru construcții” și modul de folosință „pentru construcții”. Pe plan sunt înscrise construcțiile existente: casa de locuit individuală (134,4 m.p.) și două construcții accesorii cu suprafețele de 52,1 m.p. și respectiv 15,3 m.p. Planul include amplasamentul bunului în cadrul cartierului, schema punctelor de hotar și catalogul coordonatelor și parametrilor acestora, fiind semnat de primarul satului *****, Isac S., de reprezentantul autorității publice Mustuc Vasile, de titularul de drept Gonța Viorica și de inginerii cadastrali Benzin S. și Iațco N. Documentul este coordonat de Agenția Servicii Publice și poartă data elaborării 19.07.2018, cu sistem de coordonate MoldRef99. (f.d. 14);

– dispoziția primarului satului ***** nr. 02-d din 19.01.2023 care prevede desemnarea arhitectului Corina Crudu în calitate de agent constatator în cadrul Primăriei satului *****. În temeiul art. 385 alin. (1)–(2) și art. 423^{10} alin. (1) Cod contravențional, precum și al art. 29 și 32 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, în primarul a dispus ca doamna Crudu Corina să constate contravențiile prevăzute de art. 178–179 Cod contravențional. Totodată, s-a dispus ca secretarul interimar al Consiliului sătesc să elibereze blanchetele pentru procese-verbale și să țină evidența acestora, iar controlul executării dispoziției a fost asumat de primar. Documentul este semnat de primarul satului *****, Victor Durbală, și poartă ștampila oficială cu mențiunea „Copia corespunde originalului” (f. d. 15).

Din analiza coroborată a probelor administrate în cauză și anume procesul-verbal cu privire la contravenție și de autosesizare, procesul-verbal de cercetare la fața locului, fotografiile ilustrative, actele cadastrale, planul geometric, actul de constatare pe teren și actul de stabilire a hotarelor, instanța constată că acestea se completează și se confirmă reciproc, formând un ansamblu probator coerent care demonstrează comiterea faptei contravenționale imputate făptuitoarei Gonța Viorica.

Astfel, din procesul-verbal de autosesizare și din procesul-verbal de cercetare la fața locului, întocmite de arhitectul din cadrul Primăriei *****, Corina Crudu, rezultă că la data de 27.06.2023, în perimetrul străzii ***** din satul *****, a fost identificat un gard din plasă metalică amplasat la o distanță de aproximativ 1–1,5 metri de gardul existent al terenului cu nr.

cadastral *****, pe un sector care, conform planurilor cadastrale și verificării în teren, face parte din spațiul public al satului. Gardul respectiv, conform mențiunilor din procesul-verbal și fotografiilor anexate, îngustează vizibil drumul de acces și împiedică parțial circulația autovehiculelor spre proprietățile vecine.

Din actele cadastrale anexate și din planul geometric rezultă că terenul proprietății Vioricăi Gonța are o suprafață de 0,2108 ha, însă amplasamentul gardului instalat depășește limita de hotar din partea de est a terenului, acolo unde drumul public se îngustează. Diferența între linia de hotar și poziția gardului confirmă faptic ocuparea unei porțiuni de teren din domeniul public, fapt constatat la fața locului de agentul constatator. Această constatare este confirmată și de planul geometric și catalogul coordonatelor de hotar, care arată poziția limitelor cadastrale raportat la drumul de acces.

Pe baza acestor elemente, instanța reține că latura obiectivă a contravenției este întrunită prin acțiunea materială de amplasare a unui gard din plasă pe piloni metalici în afara limitelor terenului privat, ocupând astfel o parte din spațiul public al satului. Fapta a avut ca rezultat o restrângere a circulației și o folosire neautorizată a terenului public, ceea ce reprezintă o încălcare a regimului juridic al proprietății publice locale, prevăzut de normele contravenționale aplicabile.

Obiectul contravenției îl constituie relațiile sociale privind protecția, administrarea și folosirea legală a terenurilor publice. Prin instalarea gardului pe o porțiune de teren aparținând domeniului public, aceste relații au fost lezate, fiind încălcat dreptul autorității locale de a dispune de acel teren și de a asigura accesul liber la drumurile publice.

În ceea ce privește latura subiectivă, instanța reține că fapta a fost săvârșită cu intenție directă, făptuitoarea având deplină cunoștință despre amplasarea gardului și despre limitele terenului său, stabilite anterior prin actele cadastrale din anii 2018 și 2023. Deși a invocat necesitatea protejării terenului și a gospodăriei, aceste motive nu înlătură caracterul intenționat al acțiunii de împrejmuire, întrucât gardul a fost instalat deliberat pe o porțiune care nu-i aparține, cu scopul de a extinde limitele de folosință a terenului.

Subiectul contravenției este persoana fizică Gonța Viorica, proprietar al terenului indicat, care are capacitatea contravențională deplină și căreia îi revine obligația de a respecta regimul juridic al hotarelor bunului imobil și al terenurilor publice adiacente.

În consecință, instanța constată că acțiunile făptuitoarei Gonța Viorica întrunesc elementele constitutive ale faptei contravenționale prevăzute de art. 116 alin. (2) din Codul contravențional, respective elementul material al acțiunii, amplasarea gardului în afara limitelor terenului propriu, pe domeniul public. Urmarea prejudiciabilă este ocuparea neautorizată a unei porțiuni de drum public și îngreunarea circulației iar legătura cauzală directă între acțiunea ilicită și rezultatul produs și forma de vinovăție este intenția directă.

Prin urmare, toate probele din dosar, analizate în ansamblu, se coroborează și confirmă existența faptei și vinovăția făptuitoarei, ceea ce impune constatarea contravenției și atragerea acesteia la răspundere contravențională conform legii.

Astfel, probele apreciate fiecare în parte şi pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert că, Gonța Viorica cunoscând cu certitudine că acționează contrar cerințelor legale, a instalat fără careva temei legal pe spaţiul public aferent, lângă proprietatea sa privată, un gard din plasă pe piloni din metal, astfel acaparând aproximativ 80-100 m. p. din spaţiul public (din drum), acțiune prin care a încălcat prevederile art. 116 alin. (2) Cod contravenţional, care prevede ocuparea nelegitimă a terenurilor sau îngrădirea lor ce se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 14 Cod Contravenţional RM, este evidentă acţiunea şi intenția lui Gonța Viorica care își dădea seama de caracterul acțiunilor sale, a prevăzut urmările ei, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate.

Examinând materialele cauzei contravenționale instanța de judecată nu a stabilit încălcarea unor drepturi şi libertăți ale lui Gonța Viorica, procesul-verbal cu privire la contravenție seria ***** a fost întocmit la data de *****, în prezența făptuitoarei însă a refuzat semnarea acestuia, fapt confirmat prin semnătura martorului Dorin Polișciuc, însă cu axpedeierea acestuia în adresa lui Gonța Viorica.

Instanța de judecată ține cont de constatările expuse în pct. pct. 30-31 al deciziei Curții de Apel Centru din 17.06.2025.

Astfel, examinând conținutul procesului-verbal seria ***** din *****, instanța observă că agentul constatator nu a indicat în mod expres anul comiterii faptei, menționând doar luna și ziua săvârșirii acesteia.

Sub acest aspect, Curtea de Apel Centru, prin decizia din 17.06.2025, pct. 30–31, a statuat că omisiunea unor mențiuni din procesul-verbal nu atrage automat nulitatea absolută a actului constatator, ci impune verificarea dacă lipsa respectivă afectează în mod esențial fondul cauzei și dreptul persoanei la apărare. Totodată, instanța superioară a subliniat că, deși sunt niște omisiuni la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție, nu face trimitere la careva temeiuri ce impun nulitatea absolută a actului de constatare a presupusei fapte contravenționale, prevăzute de norma invocată supra, or instanța de fond urma să verifice dacă eventualele temeiuri de nulitate sunt categorisite la cele de nulitate absolută sau relativă, adică să verifice dacă afectează sau nu fondul cauzei și dacă pot sau nu fi acoperite de instanța de judecată.

Or, în prezenta speță, analiza coroborată a probelor administrate - inclusiv procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27.06.2023, planul de amplasament cadastral întocmit de SRL „*****” la *****, contractul de prestări servicii și schița terenului semnate de contravenienta Gonta Viorica la 11.08.2023, precum și declarațiile acesteia depuse la dosar — indică fără echivoc că gardul în cauză a fost instalat în cursul anului 2023, în perioada imediat anterioară întocmirii actului constatator.

Prin urmare, deși în procesul-verbal lipsește mențiunea explicită a anului, acest element rezultă neîndoielnic din ansamblul probelor cauzei, astfel că omisiunea respectivă nu împiedică

determinarea exactă a momentului comiterii faptei și nici nu afectează dreptul la apărare al contravenientei.

Totodată, instanța reține că, potrivit constatărilor efectuate la fața locului și confirmate de materialele topografice anexate, gardul nu a fost amplasat pe linia de hotar indicată în titlul de autentificare a dreptului de proprietate, fiind probată o ocupare efectivă a terenului public și o lezare a dreptului de folosință publică. Chiar și în ipoteza existenței unor neconcordanțe minore în amplasament, acestea produc prejudicii material statului și interesului public.

În aceste condiții, instanța apreciază că simpla omisiune a indicării anului în procesul-verbal nu poate fi calificată ca o încălcare esențială de natură să atragă nulitatea actului constatator, întrucât fondul cauzei a fost examinabil, probele permit stabilirea perioadei și circumstanțelor faptei, iar contravenienta a beneficiat de toate garanțiile unui proces echitabil.

Prin urmare, în lumina celor reținute de Curtea de Apel Centru la pct. 30–31 din decizia din 17.06.2025 și în temeiul art. 455 alin. (2) raportat la art. 443 alin. (1) Cod contravențional, instanța constată că neregularitatea menționată nu afectează fondul cauzei și nu constituie temei de nulitate a procesului-verbal contestat.

Respectiv, instanța apreciază că, în măsura în care procesul - verbal cu privire la contravenţie nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă. Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, agentul constatator a clarificat împrejurările cauzei obiectiv în strictă conformitate cu legea, iar instanța nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul nominalizat au fost obținute prin ilegalitățile, metodele sau încălcările enumerate expres în art. 425 alin. (6) al Codului Contravenţional, precum nici nu a identificat alte temeiuri de declarare a nulității procesului-verbal cu privire la contravenţie, în conformitate cu prevederile art. 443, 445 Cod contravenţional RM.

Or, forța probantă a proceselor - verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul, *(cauza Bosoni v. Franţa, hotărârea din 7 septembrie 1999)* în raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) al Codului Contravenţional RM, care cuprinde dispoziții exprese cu privire la forţa probantă a procesului - verbal cu privire la contravenţie, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, prin urmare în măsura în care procesul - verbal cu privire la contravenţie, nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă. Or, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absența (art. 442 alin. (1) Cod Contravenţional).

Conform prevederilor art. 381 alin. (4) Cod Contravenţional RM, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a

cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Potrivit art. 8 Cod Contravenţional RM, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Instanța de judecată reține că, Gonța Viorica în acord cu art. 16 alin. (2) Cod Contravențional RM, este subiect al răspunderii contravenționale pentru comiterea cu intenție a unei contravenții prevăzute de art. 116 alin. (2) Cod Contravențional RM și corespunzător măsurile aplicate în acest caz ar fi eficiente, în vederea realizării scopului legii contravenţionale și atragerii persoanei la răspundere contravențională. Or, de alt fel, nu există nici o motivaţie obiectivă de a evita răspunderea juridică în cazul în care se prezumă capacitatea psiho-intelectuală şi voliţională a persoanei de a-și dirija într-un mod, legal sau ilegal, propriile fapte săvîrşite.

În conformitate cu prevederile art. 458 Cod Contravenţional RM, la adoptarea hotărârii în cadrul procesului instanța de judecată urmează să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate; existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; vinovăţia persoanei atrase la răspundere contravenţională; existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, precum şi alte aspecte importante pentru soluţionarea cazului.

Instanța urmează să examineze și susținerea contravenientei expusă în ședința de judecată privind pretinsa depășire a termenului de prescripție a tragerii la răspundere contravențională.

Astfel, potrivit art. 30 alin. (2) din Codul Contravențional RM, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este 18 luni.

Conform art. 11 alin. (1) Cod Contravențional RM, se consideră contravenție continuă fapta care se caracterizează prin săvârșirea neîntreruptă, timp nedeterminat, a unei activități contravenționale, iar potrivit alin. (2), contravenția continuă se consideră consumată în momentul încetării acțiunii sau inacțiunii contravenționale ori al survenirii unor evenimente care împiedică continuarea acesteia.

Analizând materialele cauzei, instanța constată că, în speță nu a intervenit prescripția tragerii la răspundere contravențională.

Din probele administrate în cauză procesul-verbal de constatare din *****, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27.06.2023, schița și planul cadastral întocmite în iunie 2023, precum și fotografiile anexate rezultă că gardul a fost instalat pe teren public și menținut de contravenientă în cursul anului 2023 pînă în prezent, astfel starea respectivă se perpetuează și ulterior întocmirii procesului-verbal.

Prin urmare, instanța reține că fapta imputată are caracter de durată, întrucât prin menținerea gardului se continuă zilnic activitatea de folosire a terenului aflat în litigiu, ceea ce conferă faptei natura unei contravenții continue în sensul art. 11 Cod Contravențional RM.

În consecință, termenul de prescripție nu poate fi calculat de la momentul instalării gardului, ci din momentul încetării stării contravenționale, respectiv din ziua în care gardul va fi demontat sau terenul va fi eliberat.

Totodată, la data constatării faptei și întocmirii procesului-verbal (iulie 2023), gardul se afla în continuare amplasat, astfel încât termenul de prescripție nu începuse să curgă și, pe cale de consecință, nu era expirat.

Prin urmare, instanța constată că în prezenta cauză nu operează prescripția răspunderii contravenționale, iar excepția invocată în acest sens urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată în corespundere cu prevederile art. art. 7, 32 Cod Contravenţional RM, ţine cont de regulile generale de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi că persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenția în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa.

În ceea ce privește individualizarea sancțiunii contravenționale, instanța este chemată să aplice sancțiunea în mod individualizat, în funcție de circumstanțele concrete ale faptei și persoanei, conform art. 41 Cod Contravențional, care impune luarea în considerare a gradului de pericol al faptei, personalității contravenientei, circumstanțelor atenuante sau agravante și comportamentului după săvârșirea faptei.

În speță, instanța reține că, fapta contravențională nu a fost însoțită de urmări grave, iar contravenienta nu are antecedente contravenționale, potrivit datelor furnizate în dosar deoarece agentul constatator nici nu a anexat o astfel de informație. Deci, este vorba despre un făptuitor fără istoric cu abateri, ceea ce indică un comportament general respectuos față de normele sociale.

Fapta nu a fost săvârșită în circumstanțe agravante. Or, nu s-a stabilit un comportament violent sau provocator al publicului.

Făptuitoarea deși nu a colaborat cu autoritățile, nu se atestă caracterul eschivator în general, iar într-un final nu a manifestat lipsă de respect față de procedura contravențională, având în vedere că în ședința de judecată s-a prezentat și a susținut poziția de apărare.

Prin urmare, instanța apreciază că aplicarea sancțiunii amenzii este suficientă și proporțională pentru atingerea scopului preventiv-educativ al sancțiunii amenzii, prevăzută la art. 34 Cod Contravențional.

Reieșind din circumstanțele cauzei şi prevederile legii contravenționale, inclusiv de criteriile generale de individualizare a pedepsei, instanţa consideră că corijarea şi reeducarea lui Gonța Viorica este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă minimă, în mărime de 24 unităţi convenţionale, apreciind-o ca una echitabilă şi proporţională faptei comise.

Totodată, potrivit art. 439^4 lit. b) Cod Contravenţional RM, în procesul contravenţional, în scopul înlăturării consecinţelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvîrşirii faptelor contravenţionale prevăzute de prezentul cod, chiar dacă nu sînt întrunite condiţiile de tragere la răspundere contravenţională, se poate aplica una sau mai multe din următoarele măsuri de siguranţă: b) demolarea construcţiilor neautorizate şi/sau defrişarea arborilor şi arbuştilor.

Articolul 439[6] alin. (1), (3), (4) Cod Contravenţional RM, prevede că demolarea construcţiilor neautorizate se aplică în cazul faptelor prevăzute la art.***116***, 134, 168, art.177 alin.(3), art.178, 179 şi 226 şi atrage, după caz, remedierea construcţiilor afectate în urma intervenţiilor neautorizate. Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se dispun de către instanţa de judecată şi pot fi aplicate chiar dacă este înlăturată răspunderea contravenţională în temeiul art.26 sau procesul contravenţional a încetat în temeiul art.441 alin.(1) lit. f). (4) Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se execută de către contravenient pe cont propriu sau de către autorităţile administraţiei publice locale din contul proprietarului.

Prin urmare, reieșind din faptul că în acțiunile lui Gonța Viorica se conține elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 116 alin. (2) Cod Contravențional RM, contrar argumentelor persoanei trase la răspundere contravenţională, presupune obligatoriu și demolarea construcției neautorizate, adică a gardului de pe terenul public și instalarea acestuia în limitele hotarelor atribuite în proprietatea privată a ultimei, aceasta constituind o măsură de siguranţă şi nu o pedeapsă complementară.

Analizând actele dosarului contravențional, contestația depusă de Gonța Viorica, declarațiile acesteia în ședință, susținerile scrise, probele prezentate de agentul constatator, precum și înscrisurile și imaginile foto anexate, instanța constată că fapta imputată se confirmă integral, iar argumentele invocate de contestatoare sunt nefondate, după cum urmează.

Cu privire la susținerea că gardul ar fi amplasat pe terenul privat și nu pe spațiul public instanța de judecată atestă a fi nefondate aceste argumente deoarece din procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27.06.2023 și din fotografiile anexate rezultă clar că împrejmuirea instalată de Gonța Viorica este deplasată spre drumul de acces cu circa 1–1,5 metri, ocupând o suprafață de aproximativ 80–100 m.p. din domeniul public.

Actele cadastrale invocate în apărare, certificatul de înregistrare, planul geometric și extrasul din registrul bunurilor immobile, nu atestă vreo modificare a hotarului și nici transmiterea vreunei părți din terenul drumului în folosință privată. Schița ***** din 2023 are caracter pur informativ și nu produce efecte juridice. Faptul că a fost încheiat un contrat de prestări de servicii cu SRL ”*****”, nu poate fi apreciat drept probă în procesl contravențional atât timp cît părțile nu au acces din start la acestea, or la emiterea schiței respective urma să fie invitat și un specialist din cadrul primăriei.

Coroborând aceste probe cu constatările directe ale agentului constatator și cu situația din teren, instanța reține suplimentar că gardul se află parțial pe domeniul public, ceea ce întrunește elementul material al contravenției prevăzute de art. 116 alin. (2) Cod Contravențional RM.

Cu privire la competența agentului constatator, instanța de judecată reține că, din dispoziția Primarului satului ***** nr. 02-d din 19.01.2023 rezultă că doamna Crudu Corina a fost împuternicită să constate contravenții ce țin de ordinea publică și regimul domeniului public local. Fapta reținută privește tocmai ocuparea spațiului public, aflat în administrarea autorității publice locale, astfel că competența este legală și chiar presupunând o eventuală depășire a limitelor administrative interne, nulitatea ar fi relativă și nu poate fi reținută în lipsa unei

vătămări efective a dreptului la apărare, iar Gonța Viorica nu a dovedit existența unei asemenea vătămări.

Instanța de judecată respinge ca fiind neîntemeiate și alegațiile cu privire la pretinsa nelegalitate a procesului-verbal deoarece au fost anexate careva poze, nefiind indicate cu care aparat verificat metrologic au fost efectuate.

În context, fotografiile atașate nu necesită certificat metrologic, fiind mijloace ilustrative ale constatării efective. Lipsa unor detalii tehnice nu afectează valabilitatea actului sau pozelor, atâta timp cât din conținut se pot identifica cu certitudine fapta, locul și persoana vizată. Or, prin prisma principiului egalității armelor părțile în proces pot prezenta oricare probe în susținerea argumentelor sale, care sunt concludente pentru proces și au fost obținute pe căi legale.

Totodată, legea nu impune prezența obligatorie a persoanei la constatarea contravenției. Mențiunea „a refuzat să semneze" face dovada îndeplinirii procedurii legale. Ulterior, Gonța Viorica a avut posibilitatea de a lua cunoștință de dosar, de a depune contestație, de a fi audiată și de a prezenta probe, astfel încât nu se poate reține o vătămare a dreptului la apărare.

Cu privire la lipsa vinovăției și invocarea unei justificări pentru apărarea proprietății sale instanța de judecată reține că, argumentul potrivit căruia gardul ar fi fost instalat pentru a împiedica accesul la deșeuri sau pentru protecția curții nu înlătură caracterul ilicit al faptei. Din declarațiile proprii rezultă că făptuitoarea a acționat conștient, cunoscând amplasarea hotarului legal și urmarea pe care o produce, ocuparea parțială a drumului public. Forma de vinovăție este intenția directă, iar latura subiectivă este astfel întrunită. Or, atît timp cît Gonța Viorica ar fi depistat amplasarea gunoiului sub gardul său însă în limitele legale ale proprietății sale, nu a întreprins careva măsuri pentru a sesiza organele de drept în acest sens.

La fel, actele prezentate de Gonța Viorica la contestație confirmă doar dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral *****, fără a extinde acest drept asupra porțiunii de drum. Nici un document nu atestă mutarea hotarului sau transmiterea legală a unei părți din domeniul public, astfel că aceste acte nu înlătură caracterul ilicit al ocupării spațiului public.

În consecință, toate apărările formulate de Gonța Viorica se resping ca neîntemeiate, iar fapta reținută prin procesul-verbal este dovedită sub toate aspectele sale. Contravenția are caracter continuu, motiv pentru care termenul de prescripție nu a expirat.

Prin urmare, instanța respinge contestația ca neîntemeiată și menține constatarea vinovăției făptuitoarei Gonța Viorica pentru contravenția prevăzută de art. 116 alin. (2) Cod contravențional al Republicii Moldova, săvârșită cu intenție directă, ce întrunește elementele constitutive sub toate aspectele – obiect, latură obiectivă, latură subiectivă și subiect.

În conformitate cu prevederile art. art. 460, 462 al Codului Contravenţional RM, instanţa de judecată –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se recunoaște Gonța Viorica vinovată în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 116 alin. (2) Cod Contravențional RM.

În baza art. 116 alin. (2) Cod Contravenţional RM, se aplică lui Gonța Viorica sancţiune contravențională sub formă de amendă, în mărime de 24 (douăzeci și patru) unităţi convenţionale ceia ce constituie 1 200 (una mie două sute) lei MDL.

Se explică lui Gonța Viorica că în baza art. 34 alin. (3) Cod Contravenţional RM, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral, cu excepția cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, pînă la cercetarea judecătorească.

Se aplică în calitate de măsură de siguranţă, demolarea construcţiei neautorizate a gardului de pe teren proprietate publică cu instalarea acestuia în limitele hotarelor atribuite în proprietatea privată a lui Gonța Viorica.

Demolarea construcţiei neautorizate se va executa de către contravenientă pe cont propriu sau de către autorităţile administraţiei publice locale, din contul proprietarului.

Prezenta hotărîre, după intrarea în vigoare, urmează a fi expediată organului de executare abilitat, la domiciliul făptuitoarei Gonța Viorica.

Se respinge contestația depusă de Gonța Viorica împotriva procesului verbal cu privire la contravenție din ***** cu seria *****.

Hotărîrea cu drept de atac, în ordine de recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei ***** (sediul Ciocana).

Preşedintele şedinţei
Judecător Veniamin Chihai